

Pædagogisk læreplan for Nim Børnehus 2020

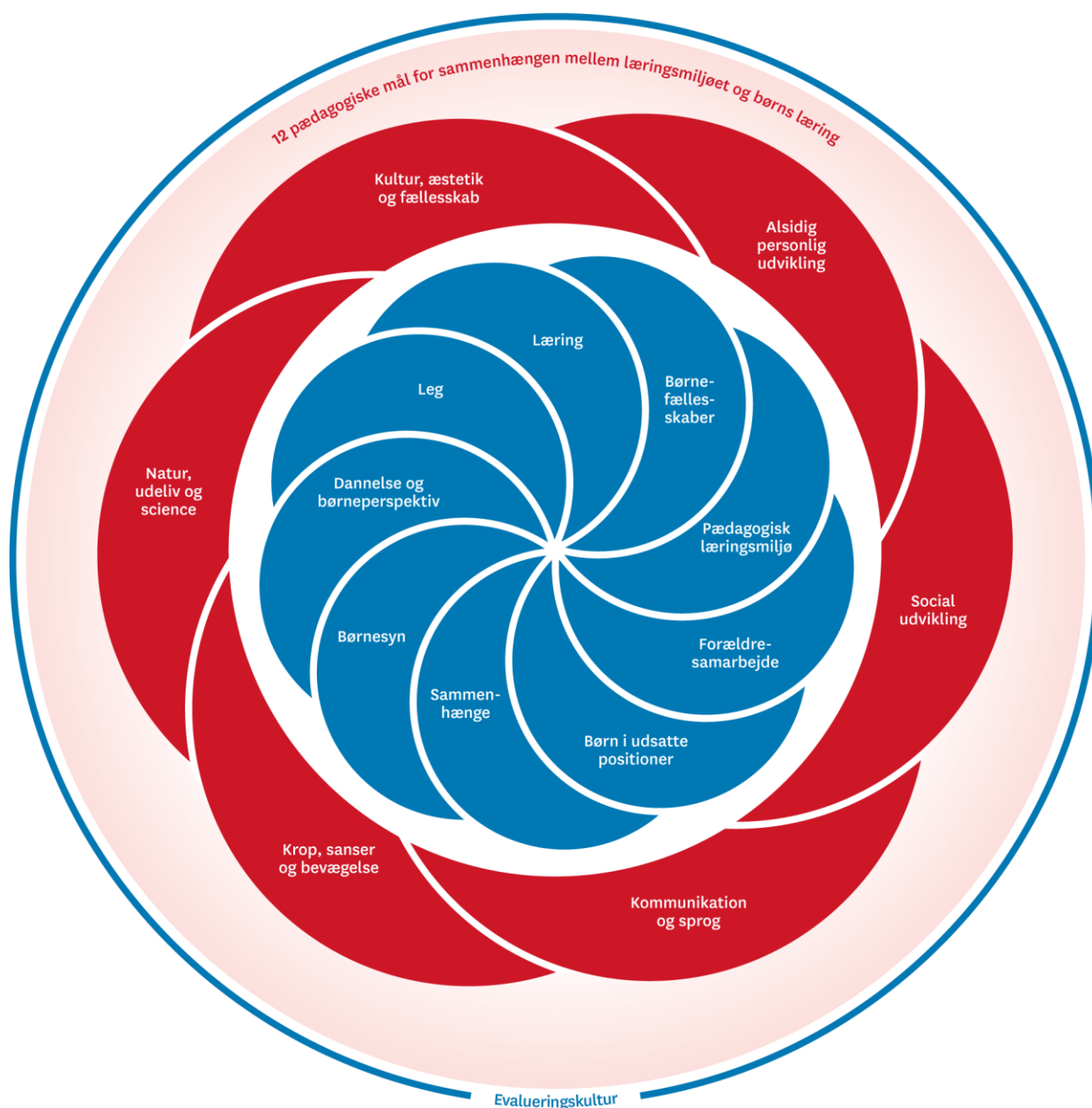

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Indholdsfortegnelse

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Hvem er vi?	4
Pædagogisk grundlag	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
Pædagogisk lege - og læringsmiljø i Nim Børnehus	11
Samarbejde med forældre om børns læring	12
Børn i udsatte positioner	13
Sammenhæng til indskoling	14
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	16
De seks læreplanstemaer	17
Alsidig personlig udvikling	17
Social udvikling	18
Kommunikation og sprog	19
Krop, sanser og bevægelse	21
Natur, udeliv og science	22
Kultur, æstetik og fællesskab	24
Evalueringskultur	25

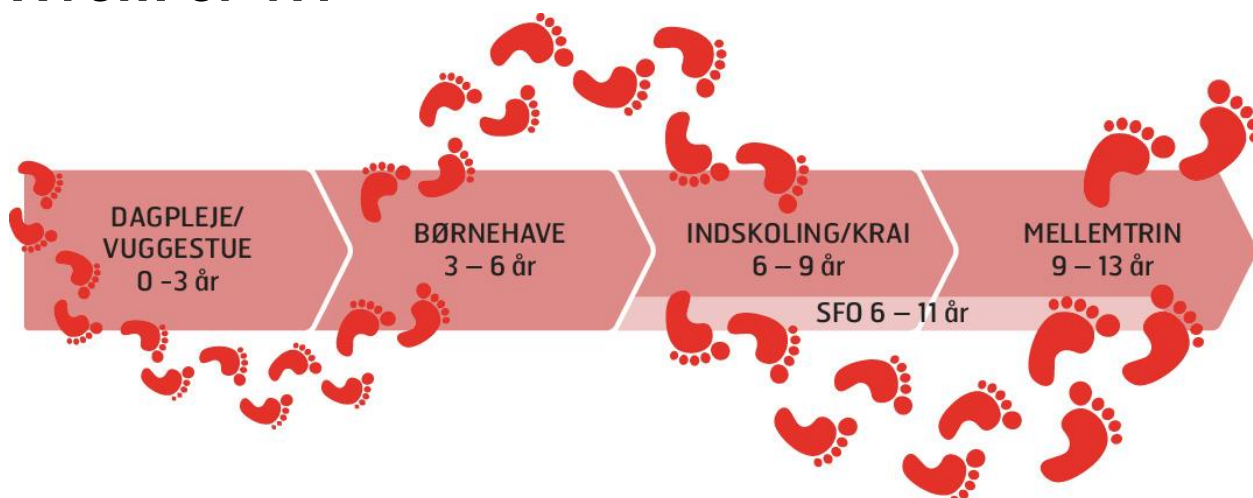
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Denne pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold.](#)

Hvem er vi?

Nim Skole og Børnehus ligger i et hyggeligt landsbymiljø i et naturskønt område. Børnehuset er et dagtilbud med ca. 50 børnehavebørn og 20 vuggebørn. Vi er en del af en samdriftsordning og har fælles forældrebestyrelse med den lokale skole og SFO. I Nim Skole og Børnehus vægter vi et konstruktiv samarbejde om sammenhæng i det enkelte barns liv, og om at skabe gode overgange for barnet vuggestue, børnehave, skole og SFO. Børn fra 0 - 13 år kan i Nim opleve et kontinuerligt sammenhængende forløb i et trykt, nærværende og lærende miljø.

Nim Børnehus er et stort hus, der både inde, og ude har god plads til vuggestuen og de to børnehavegrupper. Vi er omgivet af en dejlig natur og har en stor naturlegeplads med et utal af muligheder for, at skabe udelivsmiljøer, der er befordrende for børnenes læring. Vi er et af kommunens mindste dagtilbud. Det giver mulighed for et trykt fællesskab, hvor vi kender hinanden godt, og hvor ledelsen har mulighed for at være tæt på i hverdagen.

Vi har i Nim tre gennemgående indsatsområder, som vi fordyber os særligt i:

- Sprog og kommunikation
- Motorik og sanser
- Natur og udeliv

Inden for hvert indsatsområde har vi pædagoger, der er videreuddannet og har særlige kompetencer. De er tovholdere på, at vi når godt omkring indsatsområderne, så børnene inden for hvert område får tilbudt legemuligheder og aktiviteter, hvor de kan udvikle sig og lære. De er også opmærksomme på, hvis et barn har behov for særlig støtte inden for et af områderne.

I Nim Børnehus har vi i 2018 og 2019 haft fokus på at implementere de nye styrkede læreplaner. Alle pædagoger har været i et læringsforløb og leder har været på diplommodul i evaluering. Leder har i samarbejde med pædagoger løbende planlagt, hvad der var vigtigt at arbejde med i forhold til de nye læreplaner.

På pædagogiske dage og møder har personalegruppen sammen arbejdet med og forholdt sig til forskellige dele af læreplanen. Der har især været fokus på børneperspektiv, leg, meningsfuld evaluering og på at skabe et godt lege/læringsmiljø i hele åbningstiden.

Der har fra leder side været fokus på at sikre at alle medarbejdere fik forståelse for og ejerskab til det pædagogiske grundlag og at alle opleve det meningsfuldt og udviklende for den pædagogiske kvalitet at arbejde efter de nye læreplaner.

I foråret 2020 har vi grundet Covid 19 måttet aflyse den pædagogiske dag, hvor der skulle arbejdes med at formulere den lokale læreplan i fællesskab. I stedet har alle pædagogiske medarbejdere hjemmefra samarbejdet om og skrevet i fælles dokumenter om pædagogiske refleksioner og tiltag i forhold læreplansarbejdet.

Denne lokale læreplan bygger således både på den nationale styrkede læreplan, på erfaringer fra implementeringsfasen og på medarbejderenes refleksioner. Den skal være vores pædagogiske arbejdsgrundlag, afspejles i den pædagogiske hverdag og sætte rammerne for at arbejde med børnenes trivsel, udvikling, dannelse og læring. Den skal bruges som et dynamisk redskab til at arbejde systematisk med planlægning, evaluering og videreudvikling af den pædagogiske kvalitet. Derfor skal den ikke læses som et afsluttet dokument. Den skal løbende justeres i forlængelse af medarbejdernes evalueringer og refleksioner.

Pædagogisk grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

- De centrale elementer er:
- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.

- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”
- Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.
- Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Den pædagogiske læreplan udstikker retningslinjerne for vores arbejde med børnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring og børnefællesskaber.

Børnesyn i Nim Børnehus

Børnesynet har betydning for den måde, vi møder barnet på. Vi ser børnene som kompetente aktører, der har brug for omsorg, udfordringer og positive forventninger. Vi arbejder med afsæt i en anerkendende og respektfuld tilgang til det enkelte barn. Det kommer til udtryk ved at vi hele tiden forsøger at møde barnet hvor det er og anerkende dets følelser og behov. Samt undersøger hensigten ud fra barnets perspektiv. Vi guider barnet ved at fortælle, hvad vi gerne vil have frem for hvad barnet ikke må. Vi forsøger at være tydelige og autentiske voksne som er nærværende, møder og forstår barnet.

Vi vægter omsorg og nærvær højt, og vi har i det daglige arbejde fokus på at skabe udviklingsmuligheder for alle børn i gruppen.

Vi møder barnet med positiv opmærksomhed, og tager i den daglige pædagogiske indsats udgangspunkt i barnets ressourcer og dets nærmeste udviklingszone. Vi tror på børnene og giver dem mulighed for øve sig ud fra det niveau, de befinder sig på. Vi støtter barnet i at lære - Hver gang vi gør noget for barnet, barnet selv kunne have gjort, holder vi barnet tilbage i dets udvikling.

Dannelse og børneperspektiv i Nim Børnehus

Vi lægger stor vægt på medinddragelse af børnenes perspektiver. Det er meget vigtigt, at alle vores børn oplever, at vi tager dem alvorligt, og at de har mulighed for at kunne påvirke og have en reel indflydelse på deres liv og deres hverdag. Det har betydning for barnets fremtidige motivation og læringsidentitet, og for om det enkelte barn går videre i livet med en oplevelse af, at dets mening betyder noget. Barnet skal opleve at dets ressourcer og initiativer er værdsatte og værdifulde, og at det er meningsfuldt og vigtigt at tage aktiv del i fællesskabet.

I de processer, hvor børnene bliver inddraget, lærer de, at man ikke nødvendigvis bestemmer, fordi man har medindflydelse på noget, men man er blevet hørt og har påvirket processen.

I Nim børnehus er vi meget opmærksomme på, at når vi som voksne skal indtage børnenes perspektiv gælder det om at være aktiv lyttende og give børnene tid. Når der er tale om børn i 0-5 års alderen, gælder det ydermere om at tolke børnenes udsagn med hensyntagen til alder og modenhed.

Vi har fokus på at tilgodese børnene og forstå børnene i vores processer, og at alle gives en stemme. At inddrage børnenes perspektiver, følge deres spor og skabe demokratiske processer på en konkret og nærværende måde i dagtilbuddet, er en løbende proces, der til stadighed skal kvalificeres og udvikles.

Forskningen understøtter, at børn der inddrages trives bedre, og at inddragelsen af børnenes perspektiver styrker vores pædagogiske blik for faglighed og kvalitet, fordi børnene kan give indsigter og nye perspektiver, man ellers ikke ville have været opmærksom på. Forskningen viser desuden, at børn bliver mere ansvarsfulde af medbestemmelse. Når børn oplever at blive hørt og taget alvorligt, er de mere indstillede på at medvirke og påtage sig ansvar, fx for hvordan en proces eller deres dagligdag forløber. Børn vil som regel gerne snakke og forhandle om ting, de finder relevante for deres liv. De er ofte klar til at indgå i kompromiser, der tager hensyn til alle parter, hvis de tages med på råd.

Legen i Nim Børnehus

Vi ser legen som barnets væsentligste aktivitet, hvor barnet lærer og eksperimenterer. Legen fremmer fantasi, selvværd og identitet og er med til at understøtte barnets indlevelse i og forståelse for andre. Legen har værdi i sig selv og er den vigtigste aktivitet i dagtilbuddet. Læring sker i en vekslen mellem børns leg, planlagte aktiviteter med legende tilgang og de mange hverdagsrutiner.

Vi lægger stor vægt på at skabe et spændende, udfordrende og fantasifuldt lege- og læringsmiljø, hvor børnene får de bedste betingelser for at udvikle og udnytte deres potentialer og kompetencer.

Vi ser legen som et vigtigt spontant socialt og relationelt læringsrum, hvor barnet kan eksperimenter med mange forskellige situationer. Legen fremmer fantasi, selvværd og identitet og er med til at understøtte barnets indlevelse og forståelse for andre.

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig, blive udfordret og have mulighed for at kunne eksperimenter. Læringen sker i en vekslen mellem børnenes lege og mere planlagte aktiviteter og de mange hverdagsrutiner som fx frokost og garderobe-situationerne m.m.

De voksne er aktivt deltagende og understøtter børnenes leg via vejledt legedeltagelse. Det betyder i praksis, at de voksne hjælper børnene videre, hvis de er gået i stå, eller der er opstået konflikter. Den voksne støtter det enkelte barns legekompeter og idegenerering via en aktiv deltagelse og guidning i legen.

Vi har fokus at både det enkelte barns og gruppens legekompeter understøttes. Vi skaber legemiljøer, der lægger op til mange varierede legemuligheder, der igen understøtter barnets idegenerering, forestillingsevne og fantasi.

At lege er at "lade som om", det vil sige at agere inden for en fiktiv verden. Den psykiske forudsætning for at kunne "lade som om" er forestillingsevne, hukommelse og fantasi. Fantasien er evnen til at bearbejde, omforme, og overskride virkeligheden. Fantasien er den del af forestillingsevnen, som overvejende henter sit stof fra billeder, sansninger, fornemmelser, stemninger, indtryk og drømme. Heri ligger blandt andet kimen til kreativiteten og den abstrakte tænkning. I legen "øver" børnene sig i at forholde sig søgende, udforskende og skabende i forhold til deres omgivelser. Der ved udvikler barnet gennem legen grundlæggende forudsætninger for at kunne være en kompetent, aktiv deltager i verden.

Vi skaber rum i rummet. Det betyder, at der er etableret mindre legeområder på stuerne og i fællesrum, hvor mindre børnegrupper har mulighed for ekstra fordybelse.

Vi har fokus på at skabe guidende legemiljøer både ude og inde, sådan at børnene både tilbydes traditionelle og mere fleksible legematerialer og muligheder. Legemiljøerne skal være inspirerende, udfordrende og lægge op til at være eksperimenterende og kreative. På den måde får vi spændende og inspirerende miljøer, som giver børnene forskelligartede og varierede lege- og deltagelsesmuligheder.

Vi arbejder aktivt med både inde- og uderummet og vi forsøger at udnytte begge rums muligheder på nye måder. Vores legepladsområder kan fx indeholde små, hyggelige, stille områder med fokus på højtlesning, ude-dukkekrog eller et eksperimenterende område med mudder og vandlege.

Læringsforståelse i Nim Børnehus

Læring kan defineres som en proces, der resulterer i adfærdsholdnings- eller værdiændring i et menneske. (Hermansen 1996). Dvs. børn har lært noget, når de kan noget, de ikke kunne tidligere, når de har fået ny viden, eller når de har fået flere handlemuligheder, og kan forstå deres verden på nye måder.

I Nim har vi et dynamisk læringssyn der bærer præg af at læring kan foregå på mange måder. Fx gennem leg, gennem selv at erfare, gennem oplevelser, ved tilfældigheder, gennem samtale med andre, gennem deltagelse i det almindelige hverdagsliv og gennem at blive undervist. Forudsætningen for at der kan foregå læring er, at barnet trives.

Læringsgrundlag:

3 forhold der har betydning for læring: (iflg. Steen Larsen, "Den ultimative formel" 1998.)

- *Barnets skal være aktiv, fordi man lærer noget, når man arbejder selv. Fra passiv til aktiv læring (Bente Jensen).*
- *Barnet lærer noget, når det er engageret og følelsesmæssig optaget af noget. Barnet befinder sig i en flow-tilstand (Hans Henrik Knoop).*
- *Det, der skal læres, skal være tilpasset til det, som barnet kan i forvejen. NUZO (Vigotsky).*

Børnefællesskaber i Nim Børnehus

Fra læringsteori ved vi, at *deltagelse* i leg, samvær og aktiviteter er afgørende for børns udvikling og læring. Med fokus på barnets ressourcer og handlekompetencer, og ved at bruges vejledt deltagelse som metode, vil vi sikre at der i den pædagogiske praksis skabes muligheder og fjernes barrierer for børns deltagelse i fællesskaber, herunder leg, samvær og aktiviteter.

Fra Pernille Hvid, Bent Madsen m.fl. ved vi, at det vigtigste set fra et børneperspektiv er, at føle sig som en del af fællesskabet. Derfor er det vigtigt, at det pædagogiske personale skaber rammer, der giver mulighed for at styrke alle børns relationer i differentierede legefællesskaber.

For at sikre trivsel for det enkelte barn og hele børnegruppen, vil børnene møde:

- Nærværende voksne.
- Anerkendende voksne, som ser, hører, forstår og tager barnet alvorligt.
- Voksne der taler med og spørger ind til barnet.
- Voksne der skaber gode relationer såvel mellem barn/barn og barn/voksen.

- Voksne der drager omsorg og er vejledende, når der er behov.
- Krav barnet magter, så det får følelsen af at mestre, at det føler sig dygtig.
- En varieret dag med faste rammer og forudsigelighed.
- Alders- og udviklingssvarende aktiviteter.

For at sikre læringsmuligheder for alle børn vil læringsmiljøet bestå af:

Planlagte pædagogiske aktiviteter; fx samling, ture ud af huset, tema og emneperioder, fælleslege m.m.

Hverdagsrutiner; fx spisning, garderobe, modtagelse af børn, sovebørn, badeværelsesrutiner m.m.

Børnekulturen fx børns egne lege, sprogbrug m.m.

Det faglige personales rolle i læreprocessen:

- At tilrettelægge positive læreprocesser på et reflekteret, videns- og evidensbaseret grundlag.
- At være lyttende, afventende og positive i barn/voksenrelationen.
- At anvende et ressourcesyn med den hensigt at hjælpe børnene til at positionere sig i fællesskaberne.
- At eksperimentere.
- At følge børnenes spor ved at fange det, der optager børnene og herigennem gøre dem foretagsomme og nysgerrige.
- At være bevidste om arbejdet med læringsrummet, at læring foregår igennem leg og i samspillet, at læring foregår, når de voksne læringsmæssigt går foran, går ved siden af, går bag ved barnet.
- At guide og bekræfte børnenes handlinger, at anerkendende og skubbe på i nærmeste udviklingszone (NUZO).

Pædagogisk lege - og læringsmiljø i Nim Børnehus

Vores udgangspunkt for at arbejde med børns læring er at skabe et trygt og stimulerende læringsmiljø, hvor børnene indgår i fællesskaber og samspil. Børnene bevæger sig ind og ud af forskellige læringsmiljøer hele dagen. Vi skal sørge for at etablere pædagogiske læringsmiljøer, der gennem leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner understøtter børnenes læring, trivsel og dannelse. Vi arbejder derfor på at udvikle miljøer, som understøtter børnenes alsidige udvikling. Vi reflekterer løbende over vores pædagogiske handlinger og er parate til at ændre og forbedre vores pædagogiske praksis.

Den styrkede pædagogiske læreplan stiller krav om, at vi udvikler læringsmiljøer, som matcher børnegruppens nærmeste udviklingszone. For at kunne gøre det, må vi have viden om den aktuelle børnegruppe og forholde os til, hvad deres næste udviklingszone er. Vi anvender forskellige former for data til at få viden om børnegruppen. Den viden må vi analysere i forhold til de lærings- og udviklingsmål, vi fagligt vurderer er relevante for børnegruppen.

De pædagogiske læringsmiljøer skal vokse ud af vores kendskab til børnegruppen og af vores faglige vurderinger af, hvad børnegruppen har brug for at lære (deres nærmeste udviklingszone). Vi skal udvikle lege- og læringsmiljøer der understøtter både mindre og større børnegrupper. Vi har i Nim Børnehus udviklet forskelligt understøttende materiale, der skal hjælpe os i det kontinuerlige arbejde med at udvikle endnu bedre lege- og læringsmiljøer.

Vores handleplansmodel fungerer som et fælles dokument, der samler aftaler og synliggør den fælles indsats. Handleplanen er dynamisk og justeres efterhånden som vores viden skærpes og børnegruppen forandres/udvikles.

Dataanalysecirklen er et redskab der støtter vores arbejde med at analysere data og tilrettelægge relevante lege- og læringsmiljøer.

Der skal hele dagen være et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Vi er opmærksomme på at børnene gennem hele dagen både i rutiner, leg og planlagte aktiviteter skal tilbydes et læringsmiljø, der kan understøtte deres udvikling. De forskellige læreplanstemaer skal være tilstede hele dagen.

Fx ved måltiderne, hvor børnene i små spisegrupper i dialogen med pædagoger og andre børn udvikler deres sprog og sociale kompetencer, når de øver sig i at sidde stille, snakke og hygge sig omkring måltidet. De træner motorikken, når de dækker bord, rydder op, hælder op og sender

fade rundt. De lærer om krop og sundhed, når vi spiser sund mad, taler om hvad den indeholder og betyder for kroppen.

Ved bleskift styrkes relationen til barnet og det får nærvær og omsorg. Det er et godt udviklingsrum for sproglig udvikling. Samtidig træner vi selvhjulpethed og motorik. Barnet skal "være med" og lære at gøre mest muligt selv.

Ved samlinger i børnehaven bliver der lyttet til børnene, de bliver støttet i at fortælle, hvad de har oplevet. De kan dele med de andre børn, hvis de har fundet på en god leg, hjulpet et andet barn, været en god ven eller andet der optager dem. Vi viser på den måde, at vi tager børnene alvorligt, får dem til at føle sig værdsatte som en vigtig del af fællesskabet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Vi vil tilstræbe et godt respektfuldt samarbejde med forældrene om deres børns, læring, dannelse, udvikling og trivsel, hvor forældrenes perspektiver bliver inddraget. Vi ser forældrene som barnets vigtigste omsorgspersoner. De har stor betydning for barnets udvikling og for om det kan møde op i dagtilbuddet parat til leg og læring.

Vi ønsker en fælles forståelse for, at alle børn er noget særligt og at vi alle har et ansvar for fællesskabets børn

Vi indbyder til en løbende åben og tillidsfuld dialog, hvor vi kan dele vigtige informationer om barnet. Dette både i det daglige møde, og til de planlagte forældresamtaler. Hvis der sker noget betydningsfuldt omkring et barn vil vi altid orientere forældrene og måske kalde ind til en ekstra samtale. Ligeledes forventer vi, at forældrene orienteres os om ting, der kan have betydning for barnet.

Vi møder forældre til for-besøg inden opstart i vuggestue eller børnehave. Vi tager udgangspunkt i, at alle familier er forskellige og har forskellige muligheder. Derfor aftaler vi for hvert enkelt barn, hvordan den bedst mulige opstart kan være.

Efter 3-6 måneder har vi en samtale, hvor vi har dialog om, hvordan barn og forældre er faldet til og hvordan vi ser det går med barnets trivsel og læring.

I god tid inden børnehaven eller skolestart, har vi den sidste samtale, hvor vi snakker om, hvad vi skal være opmærksomme på i forhold til barnet i den sidste tid, så vi kan støtte det i en god overgang til næste kapitel.

Vi involverer forældrene i børnenes læring ved på Daycare at informere om, hvad vi arbejder med. Vi holder årlige forældremøder med et relevant tema og tid til dialog med det pædagogiske personale.

Børn i udsatte positioner

Alle børn skal have mulighed for at være en aktiv del af børnefællesskabets lege og aktiviteter for at kunne trives og udvikles.

Vi skal sikre et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Vi ved bl.a. fra deltagelse i forskningsprojektet VIDA (vidensbaseret indsats overfor udsatte børn), at det er vigtigt at børnene får en tillidsfuld kontakt til voksne, at de er i læring og oplever succeser, at de er aktivt deltagende i fællesskabet, at de oplever sig værdsat af andre og at vi har fokus på deres ressourcer. Dette tager vi udgangspunkt i, når vi tilrettelægger arbejdet omkring vores udsatte børn.

Vi arbejder sammen med Tværgående Enhed for Læring (TEFL), kommunal tilknyttet psykolog, ergoterapeut, talehørerekonsulent og distriktsrådgiver omkring de udsatte børn. Vi får sparring til forældre og personale på tværfaglige konferencer og opfølgende møder.

Når vi sætter tiltag i gang over for et barn, er det på baggrund af handleplaner, hvor forældrene altid vil være inddraget.

I hverdagen skaber vi rum for at børnene kan være i mindre grupper fx til samling, ved måltider og i leg. Der er mulighed for at tage udgangspunkt i det enkelte barns ressourcer og arbejde målrettet med dets udfordringer.

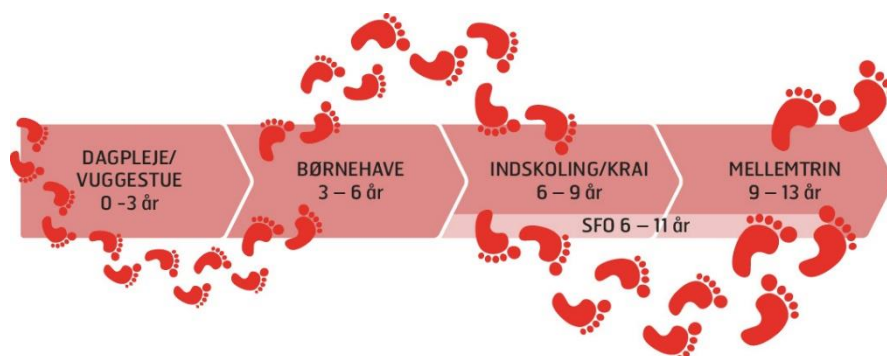
Sammenhæng til indskoling

Vi ønsker i Nim Skole og Børnehus at have en overgangspædagogik, der kan hjælpe børnene til at få en god skolestart og dermed komme i gang med et skoleforløb, hvor de har bedst muligt grundlag for at trives, mestre og være i læring.

Vores overgangspædagogik er kendetegnet ved følgende principper:

- Den skal forbinde den pædagogiske praksis i børnehaven med den pædagogiske praksis i skolen.
- Den skal operere i barnets nærmeste udviklingszone og i feltet mellem leg og læring.
- Den skal muliggøre såvel udvikling som afvikling, det vil sige den skal forberede barnet på det nye, der kommer, og tage afsked med det/dem der forlades.
- Den skal have som mål, at barnet oplever sig kompetent og inkluderet fra første færd i skolen.
- Den skal udfoldes tværprofessionelt og bygge på principper om distribueret viden. (Inge Schoug 2014)

Vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til skolen

De ældste børn samles om eftermiddagen i miniklubben. Her vokser forventninger og udfordringer til børnene. De øver sig fx i at være fokuserede i længere tid om højtlesning og fælles lege.

De bliver rystet sammen som gruppe, leger og får tilbudt sjove opgaver.

Nim Skole har rullende indskoling. Det betyder, at vi sender en lille børnegruppe videre til indskoling 3 gange om året.

De sidste 4 uger inden skolestart kører vi hver gang et samarbejdsforløb, hvor "skolestarterne" får besøg af lærer og "klassemakkere", er på besøg i skole og SFO, deltager i morgensang. Vi sørger for at børnene er bekendte med og trygge ved det nye fællesskab og de nye rammer de skal starte i.

Seks uger efter skolestart får børnene besøg af deres primærpædagog fra børnehaven. De bliver interviewet om hvordan opstarten har været og om, hvordan de trives. Dette giver nyttig viden, som børnehaver og skole medarbejdere bruger til sammen at reflektere og løbende justeringer i vores praksis.

Børnehus og skole har en fælles kanon med sange, bøger og lege, som børnene lærer at kende i børnehaven og som bliver taget op igen i skolen. Det er trygt for børnene at de er forberedte på og klar til noget af det, de skal deltage i skolen.

Vi har overleveringsmøder med skolen for at sikre, at de er klar til at tage imod de forskellige børn, kender deres stærke sider og ved hvor de kan have brug for ekstra guidning.

Ved børn der har særlige udfordringer, starter vi, i samarbejde med forældrene, samarbejdet i god tid. Vi vil sikre at skolen har den nødvendige viden til at sørge for at alle børn får et godt skoleforløb.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Da vi er en del af en samdriftsordning samarbejder vi med skolen om både pædagogiske og praktiske forhold.

Vi er en del af et lille lokalsamfund, hvor vi løbende kontakter eller bliver kontaktet, hvis der er relevante muligheder.

Vi inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Vi bruger den lokale multihal to gange om ugen til både vuggestue- og børnehavebørn. Her er optimale rammer for motorisk udfoldelse og glæde ved bevægelse.

Lokale forældre har oprettet en støtteforening, hvor vi kan ønske hjælp til aktiviteter og tilbud, der kræver noget ekstra fx en teaterforestilling.

Vi har kontakt med en grundejerforening om at bygge en bådebro, hvorfra børnene bl.a. kan fange haletudser.

Børnehaven laver heksen til byens Skt. Hansfest.

Vi integrerer det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø

Det er vigtigt at både inden - og de udendørs rammer understøtter børnenes trivsel og mulighed for leg og fordybelse. Der skal være rum til at børnene kan fordybe sig i egne initierede lege både ude og inde.

Vi arbejder løbende på at indrette små legemiljøer, der passer til den aktuelle børnegruppe. Her tager vi både udgangspunkt i dialog med børnene, iagttagelser og faglig viden om leg.

Vi har især i børnehaven, god fysisk plads. Det giver mulighed for varierede legemiljøer, som vi kan ændre efter behov.

Børnene har fx ved interviews givet udtryk for ønsker om plads til mere motorisk indeleg og efterfølgende er små dukkelegsrums blevet indrettet til byggerum med skummoduler.

Vi arbejder med det æstetiske rum i børnehøjde gennem indretning, farvevalg, ved at have inspirerende legetøj fremme og ved løbende udskiftning af børnenes kreative frembringelser på væggene.

Ude har vi den store naturlegeplads, det taler til alle sanser. Her er plads til de store bevægelser, til at blive væk mellem buskene og lære om naturen. Samtidig laver vi her små trygge legemiljøer med legetøj på tæpper eller ved borde, så forskellige børn kan tilgodeses i legemiljøet.

I forlængelse af Coronatiltag har vi optimeret vores hygiejne og lavet temakasser med rengøringsvenligt legetøj, der kan udskiftes og være inspirerende når de findes frem på ny.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter børnenes alsidige personlige udvikling.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.
- Det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

”Personlig udvikling” ligger til grund for at kunne arbejde med de øvrige læreplanstemaer. Barnet må være trygt, turde være nysgerrigt og indgå i relationer for at kunne lege og lære i vores Børnehus.

Når vi arbejder med "personlig udvikling" i vores børnegruppe, må vi have de inderste temaer i blomsten i spil (det pædagogiske grundlag). Personlig udvikling er meget individuelt og kræver at vi arbejder bredt.

Ved at tage udgangspunkt i det som det enkelte barn kan og så arbejder vi ud fra det, vil barnet føle sig unikt.

Barnet skal føle sig set, værdsat og anerkendt af det pædagogiske personale. Det er forudsætningen for, at det deltager og drager erfaringer af vores pædagogiske miljø.

Børnene skal vide, at vi vil noget med dem, have tilpas udfordringer og medansvar for at opnå personlig udvikling. Jeg ser i hverdagen at børn vokser ved tilpas ansvar - eksempler:

- Råbe op til samling
- Dække rullebord
- Gå selv på wc, når vi er ude
- Komme på besøg på nabostuen
- Hjælpe et barn eller en voksen
- Deltage i pædagogiske aktiviteter
- Selv klare hverdagsrutiner

Vi skal sørge for at alle børn ved, at vi vil dem og holder af dem: Vi lytter til barnet, har øjenkontakt, smiler, griner, har fysisk kontakt osv.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter børnenes sociale udvikling.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

Vi skaber små læringsmiljøer, der understøtter børnenes lyst til at lege, udforske og eksperimentere. Vi skaber små rum i rummene, hvor der kan leges med forskelligt legetøj og hvor forskellige legefællesskaber kan opstå. (Lego, køkken, læsehjørne, tumlehjørne, sandkasser, modellervoks osv.). Derudover skaber vi små legefællesskaber med en voksen tilknyttet.

Vi har i vuggestuen meget fokus på, at italesætte følelser, både egne og andres. Vi er rollemodeller og er opmærksomme på at alle børn har tryk tilknytning til en voksen. Vi er ligeledes opmærksomme på børnenes sociale tilknytninger til andre børn.

Vi er nærværende og imødekommende over for det enkelte barns behov og opmærksomhed.

Vores børnehavegruppe har forskellige sociale og empatiske ressourcer. Vi har pædagogisk arbejdet med stuens fællesskabsfølelse. Vores mål er at fungere som en storbørnehavefamilie, hvor alle passer på hinanden. Dette gør vi ved:

- Fællessamling hver dag, hvor alle børn og voksne på skift bidrager og giver plads til hinanden
- Italesætte egne og andres følelser (konfliktløsning, historier m.m.)
- Fokus på, at alle kan hjælpe hinanden
- Bevidsthed om, at vi voksne er vigtige rollemodeller via måden vi taler på og hjælper alle børn til medbestemmelse.
- Hjælpe alle børn ind i legerelationer via små legegrupper og arbejdsfællesskaber.
- Samarbejde med forældrene om deres børns legerelationer. (Italesætte nye legerelationer og opfordre til hjemme legeaftaler).

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter børnenes kommunikation og sprog.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

Vi laver æstetiske sprogmiljøer, der inspirerer både til tale- og skriftsprog. Disse læringsmiljøer konstrueres både ude og inde. Sproget og den daglige tone mellem børn/voksen og børn/børn skal bygge på gensidig respekt og et pænt sprogbrug.

Sprogindlæringen bygger på barnets deltagelse i hverdagens rutiner og aktiviteter og barnets sproglige kompetenceniveau. Barnets deltagelse i aktiviteter og i den daglige kommunikation er medvirkende til at udvikle dets sproglige kompetencer. Dialogen mellem voksne og børn prioriteres højt. Den voksne hjælper og støtter barnet sprogligt til at kunne mestre forskellige situationer i dets dagligdag. Voksne og sproglig kompetente børn er rollemodeller for andre børn og støtter dem i udviklingen af deres ordforråd.

- Vi bruger de understøttende strategier fra VLS i vuggestuen. "Den gode samtale, vi lærer nye ord, og læringsstigen" i vores interaktion med børnene.
- Vi arbejder skematisk med VLS pakken. De samme fokusord en måned af gangen.
- Vi har i sprogarbejdet fokus på ordforråd, sprogbrug og ihærdighed.
- Vi laver aktiviteter med fordybelse i forhold til de enkelte ord.
- Vi holder dagligt samlinger, synger, læser bøger, rim og remser.
- Vi bruger babytegn i samarbejde med forældrene.

- I børnehaven arbejder vi ud fra principperne i "den gode samtale".
- Vi arbejder fortsat med de fokusord børnene kender fra vuggestuen.
- Vi arbejder med fordybelse, fokus og udfordring fra VLS.
- Vi giver børnene mulighed for, at bruge deres sprog i leg og sætter gang i aktiviteter, der kan styrke deres sprog (Eksempelvis lege med rimvendespil til samling, lege hit med lyden fiskespil, spille billedlotteri).
- Vi bruger vores institutionskanon i overgangen fra vuggestue til børnehave, således at de nye børnehavebørn møder noget kendt, de kan deltage i.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

Vores pædagogiske læringsmiljø tilbyder lege og aktiviteter til børnene, hvor deres krop, sanser og bevægelse kan styrkes i hverdagen. Børnene finder med inspiration fra hinanden og de voksne selv på lege. Børnene er kropslige, lærer gennem kroppen og er konstant i bevægelse.

Gennem dagligdagens aktiviteter udvikler børnene deres krop, sanser og bevægelse ved bl.a. at:

- Dække bord
- Hælde vand op, sende fade rundt og selv tage.
- Fokus på selvhjulpenhed i dagens rutiner fx ved på og afklædning
- Dans
- Frie og voksenplanlagte sansemotoriske lege
- Massage (taktile sans)
- Klippe, tegne m.m.

De udendørs rammer er indbydende til fysisk aktivitet. Der er mulighed for at klatre, løbe, hoppe og sanse naturen.

Vi har enestående muligheder for at børnene kan øve sig i at klatre i træer og hører ofte børn råbe: "Vil du se, hvad jeg kan". De vil gerne vise med kroppen, hvad de har lært.

Vi oplever ofte børn storme til sandkasser, klatretræer eller vandpytter, hvor der er gode legemuligheder.

I tumlerummet og på gangene er der også et godt læringsmiljø med god mulighed for bevægelse.

Børne kan (med eller uden voksne) lege i små og store fællesskaber. Vores pædagogiske læringsmiljø sørger for at børnene bliver forpustede.

Vi sørger for at bruge vejledt deltagelse, når børn er i udsatte positioner eller i deres tidlige læring.

Vi kan bruge multihuset, hvor der er et fantastisk læringsmiljø for kroppen for alle målgrupper. Der kan fx leges: fangelege, ishockey, klatre i reb, laves kolbøtter, danselege, samarbejdslege m.m.

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

Natur og udeliv har høj prioritet i vuggestuen. Vi bruger nærmiljøet til at få oplevelser i naturen – legeplads, skov, dyreliv. Vi tager udgangspunkt i pejlemærkerne fra "Kom ud i dag": At se nøje efter, eksperimenterende tilgang, et rigt sproglig miljø. Vi er opmærksomme på at bruge fagudtryk i stedet for hverdagstale. Vi konstruerer og systematiserer.

Vi er i gang med at lave inspirationskasser til brug for alle i huset med naturtemaer, faktablade osv.

Vi bruger uderummet som læringsmiljø – Vi læser også bøger ude, har kreative processer, synger, motoriske forløb osv.

Der er ingen tvivl om, at vi har optimale rammer for at komme tæt på naturen sammen med børnene. Vi har en kæmper legeplads og let adgang til skov og sø.

Vi skal hjælpe børnegruppen til at se nøje efter og eksperimenterere. Vores børnegruppe vil gerne, at vi hjælper dem til at sætte ord på naturfænomener og at vi sammen undersøger naturen. Det gør vi ved:

- Planteforsøg og vores urtehave
- Undersøge og tilegne os viden om planter, dyr og vejr
- Dampskibe
- Bål og bålmad
- Undersøge former, vægt og størrelser
- Lege sorteringslege
- Tale med børnene om vand og papirforbrug
- Komme på ture ud af huset

Et eksempel på undervisning og samtale: En formiddag på legepladsen med morgenfrost. Børnene var meget opmærksomme på, hvad der skete ved hegnet ved urtehaven. "Kom og se det brænder, men jeg har ikke set ild" Børnene var dybt interesserede i forklaringen om, at når kulde og solen, der nu skinner mødes, så giver det damp.

Vi lavede små eksperimenter med den varme luft fra vores mund og ånde ud, som gav samme effekt som ved hegnet.

Børnene lærer om "Fra jord til bord" når vi sammen dyrker vores urtehave. Det styrker fællesskabet at dyrke, tilberede og spise grøntsagerne sammen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Det pædagogiske læringsmiljø i Nim Børnehus understøtter, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab.

- Det understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Det ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske personales refleksioner og eksempler:

Det er ikke fordi vi ikke arbejder med målene inden for dette læreplanstema, men et er for mig det sværeste at skrive om. Måske fordi jeg ikke kan se, vi arbejder så bevidst med det.

Det vi gør:

- Børnehaven har en del traditioner over året, som vi inddrager børnene i
- Lader børnene finde på historier, som tegnes
- Fortæller og læser historier
- Synger
- Snakker om ligheder og forskelligheder
- Laver film med og om børn på ipad
- Tegner maler og andet kreativt
- Vi laver teater med børnene og de laver det selv
- Vores bøger er tilgængelige for børnene

Vi snakker med børnene om, at der er mange forskellige måder at gøre tingene på. Fx at der er mange måder at holde jul på eller mange forskellige måder at holde sommerferie på.

Vi snakker også med børnene om madkultur/forskelle i forskellige lande og om de kulturelle forskelle.

Vores pædagogiske læringsmiljø har skabt en kultur, hvor det er tilladt at være forskellige i vores grupper. Vi lærer ikke børnene at være stereotyper; de har lige frihed og vores støtte til at være i egen person.

Vores måltider med børnene, hvor der er mange normer for, hvordan man opfører sig, når man skal spise sammen. Det samme kan siges om samling, hvor der også er nogle normer for, hvordan det forventes at man opfører sig.

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Evaluering af "Pædagogisk læreplan for Nim Børnehus" 2020

Arbejdet med evalueringskultur i perioden 2018 – 2020 er beskrevet i hæftet om evaluering.

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål.